

DARNAUS JUDUMO MIESTE PLANAI: VIEŠOJO TRANSPORTO VYSTYMAS IR PARAMA

Kelių transporto ir civilinės aviacijos politikos departamentas

Direktorius **Gražvydas Jakubauskas**

Forumas „Kokio ir kodėl mums reikia viešojo transporto Vilniuje“

2015 m. lapkričio 18 d.

PRANEŠIMO AKCENTAI

- DARNAUS JUDUMO POLITIKA ES KONTEKSTE;
- JUDUMO POLITIKA IR ESAMA SITUACIJA;
- DARNAUS JUDUMO MIESTE PLANŲ (DJMP) **RENGIMO GAIRĖS: KLAUSIMAI – ATSAKYMAI;**
- VIEŠOJO TRANSPORTO ATNAUJINIMAS.

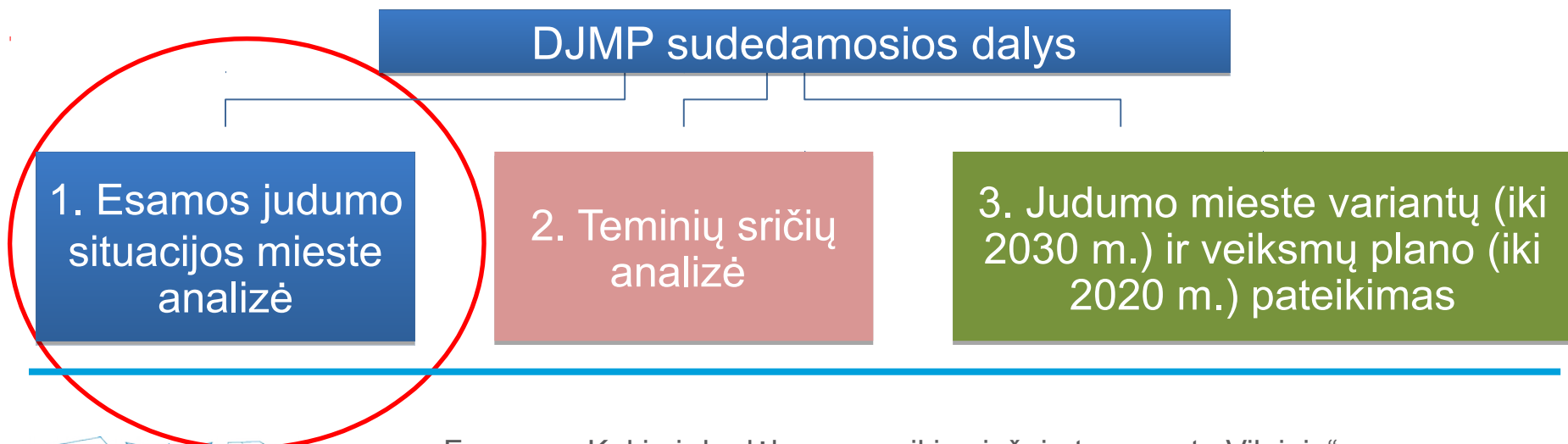

DARNAUS JUDUMO MIESTE PLANAI LIETUVOJE: teisinis reguliavimas

- Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro įsakymas dėl darnaus judumo mieste planų rengimo gairių patvirtinimo 2015 m. kovo 13 d. Nr. 3-108 (1.5 E);
- Jame perkeltos esminės 2013 m. gruodžio 23 d. Komisijos komunikato Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir regionų komitetui „Konkurencingos efektyviu išteklių naudojimu grindžiamos judumo sistemos mieste kūrimas“ Nr. 18136/13 (KOM (2013) 913 galutinis) nuostatos Darnaus judumo mieste planų kontekste;
- **Rekomenduojama savivaldybėms:**
 1. rengiant darnaus judumo mieste planus **vadovautis šiuo įsakymu patvirtintomis gairėmis;**
 2. parengti Lietuvos miestų, turinčių daugiau kaip **25 tūkst. gyventojų**, ir miestų, turinčių kurorto statusą, darnaus judumo mieste planus.

DARNAUS JUDUMO MIESTE PLANŲ RENGIMO GAIRĖS: SUDEDAMOSIOS DALYS

- **Darnaus judumo mieste planas** – teritorinio strateginio planavimo dokumentas, rengiamas patvirtintų teritorijų planavimo dokumentų ir savivaldybės strateginių planų pagrindu, siekiant atlikti visapusišką transporto ir žmonių judumo analizę mieste, užtikrinti darnių ateities transporto ir judumo scenarijų kūrimą akcentuojant geresnę gyvenimo kokybę miestuose ir jų priegose ir susisiekimą visomis transporto priemonėmis.
- **DJMP struktūra.**

DARNAUS JUDUMO MIESTE PLANŲ RENGIMO GAIRĖS: ESAMOS JUDUMO SITUACIJOS MIESTE ANALIZĖ

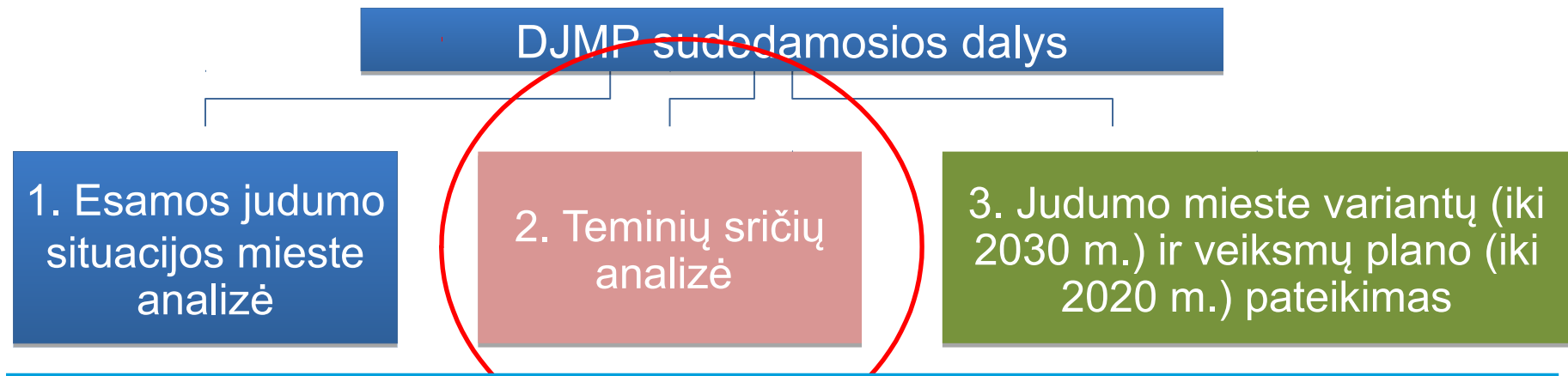
1. Esamos judumo situacijos mieste analizė apimtų:

- Eismo įvykių statistika (pagal transporto rūšis);
- kelionių struktūros statistinės lentelės;
- miestų gyventojų skaičiaus augimo analizė ir tendencijos.
- Transporto priemonių modalinis pasiskirstymas.
- Galiojančių teritorijų planavimo dokumentų, plėtros programų ir strategijų analizė.

DARNAUS JUDUMO MIESTE PLANŲ RENGIMO GAIRĖS: SUDEDAMOSIOS DALYS

- **Darnaus judumo mieste planas** – teritorinio strateginio planavimo dokumentas, rengiamas patvirtintų teritorijų planavimo dokumentų ir savivaldybės strateginių planų pagrindu, siekiant atlikti visapusišką transporto ir žmonių judumo analizę mieste, užtikrinti darnių ateities transporto ir judumo scenarijų kūrimą akcentuojant geresnę gyvenimo kokybę miestuose ir jų priegose ir susisiekimą visomis transporto priemonėmis.
- **DJMP struktūra.**

DARNAUS JUDUMO MIESTE PLANŲ RENGIMO GAIRĖS: TEMINIŲ SRIČIŲ ANALIZĖ

1. Viešojo transporto skatinimas

2. Bevariklio transporto integracija

3. Modalinis kelionių pasiskirstymas

4. Eismo sauga ir saugumas

5. Eismo organizavimo tobulinimas ir judumo valdymas

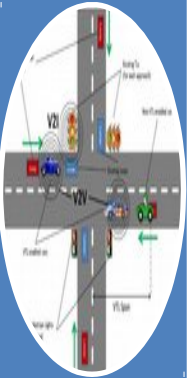
6. Miestų logistika

7. Transporto sistemos visuotinumai ir ŽSP įtrauktis

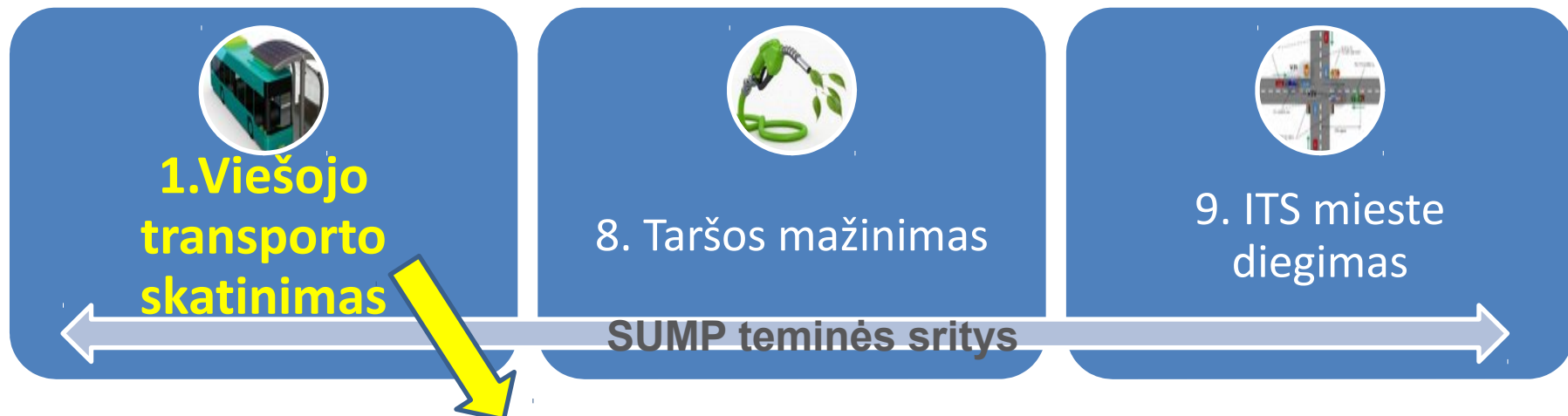
8. Taršos mažinimas

9. ITS mieste diegimas

SUMP teminės sritys

TEMINIŲ SRIČIŲ ANALIZĖ: PAVYZDYS - VIEŠOJO TRANSPORTO SKATINIMAS

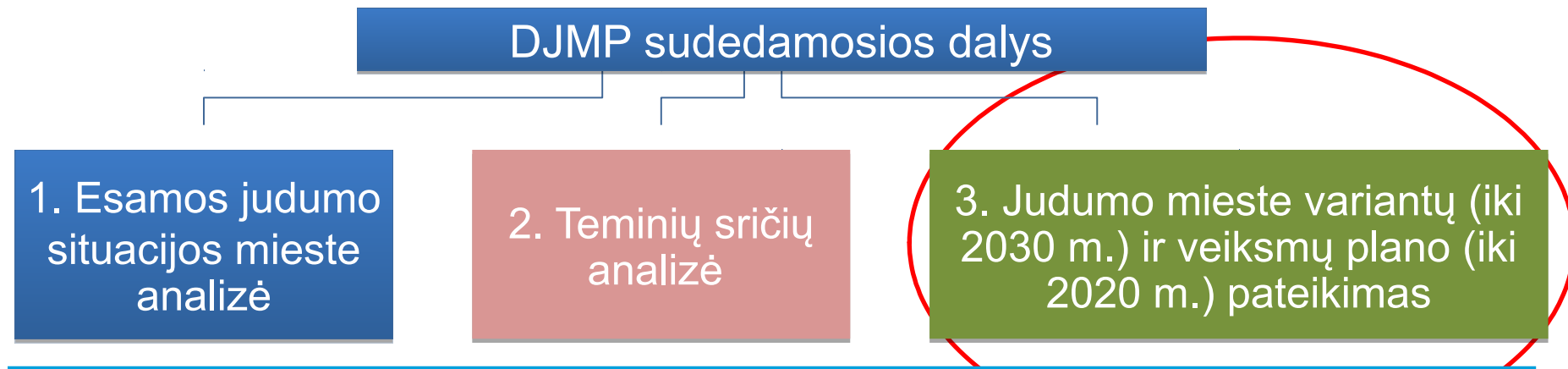

12. *Viešojo transporto skatinimas.* Siekiant skatinti naudojamą viešuoju transportu plane turi būti:

- 12.1. atlikta [esamos infrastruktūros pritaikomumo viešojo transporto poreikiams analizė](#) ir viešajam transportui reikalinga infrastruktūros plėtros analizė;
- 12.2. pateikta ilgalaikė strategija, skirta viešojo transporto paslaugų kokybei, saugumui, integravimui ir prieinamumui gerinti;
- 12.3. numatomas maršrutų perskirstymas ir nagrinėjamos galimybės įvesti naują viešojo transporto rūšį mieste, atsižvelgiant į gyventojų poreikius ilgalaikėje (10–15 m.) perspektyvoje;
- 12.4. įvertinama visų viešojo transporto rūšių (kelių, geležinkelių, vidaus vandenų transporto) [integracija į vieno bilieto sistemą](#) ir aptariama bilietų tarifų politika, vadovaujantis Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro patvirtinta Elektroninių keleivinio transporto bilietų sistemų diegimo koncepcija;
- 12.5. numatomos [viešojo transporto parko atnaujinimo galimybės](#), atsižvelgiant į finansavimo galimybes ir išlaikant konkurencingumo ir subsidiarumo principus;
- 12.6. išnagrinėtos galimybės diegti viešojo transporto sąveikos su privačiu transportu schemas (angl. [Park & Ride, Bike & Ride](#));
- 12.7. pateikiama [viešojo transporto schema](#), apibendrinanti viešojo transporto skatinimo analizes, tyrimus ir galimybes.

DARNAUS JUDUMO MIESTE PLANŲ RENGIMO GAIRĖS: SUDEDAMOSIOS DALYS

- **Darnaus judumo mieste planas** – teritorinio strateginio planavimo dokumentas, rengiamas patvirtintų teritorijų planavimo dokumentų ir savivaldybės strateginių planų pagrindu, siekiant atlikti visapusišką transporto ir žmonių judumo analizę mieste, užtikrinti darnių ateities transporto ir judumo scenarijų kūrimą akcentuojant geresnę gyvenimo kokybę miestuose ir jų priegose ir susisiekimą visomis transporto priemonėmis.
- **DJMP struktūra.**

DARNAUS JUDUMO MIESTE PLANŲ RENGIMO GAIRĖS: VARIANTAI IR VEIKSMŲ PLANAS

- **3. Judumo mieste variantų (iki 2030 m.) ir veiksmų plano (iki 2020 m.) pateikimas.** Teminių sričių analizės pagrindu turi būti atspindėtas numatomas veiksmų planas, sudaryti atitinkami darnaus judumo miestuose variantai ir veiksmų plano lentelė.

- Veiksmų plano lentelė:

Teminė dalis	Veiksmo pavadinimas	Įgyvendinimo rodiklis	Rodiklio reikšmė	Vykdymo terminai (metais)	Lėšų poreikis (tūkst. Lt)	Lėšų šaltiniai (planuojami)

- DJMP turinyje turi būti **integruoti Bendrojo plano sprendiniai**, tačiau DJMP turinys negali būti tapatus Bendrojo plano sprendiniams, o juos **papildyti ir plėsti**.

DARNAUS JUDUMO MIESTE PLANŲ RENGIMO GAIRĖS: EIGA

Savivaldybė parengia techninę užduotį. Teikia ją derinti DJMP komisijai*.

Komisijai protokoliniu sprendimu suderinus užduotį savivaldybė paskelbia konkursą planui atlikti.

Konkurso laimėtojas rengia planą.

Kiekvieną plano etapą derina savivaldybės sudarytas DJMP komitetas. Komitetui pritarus protokoliniu sprendimu, rengiamas kitas etapas.

Parengtas DJMP viešinamas.

Po viešinimo su visuomene savivaldybė teikia DJMP derinti DJMP komisijai.

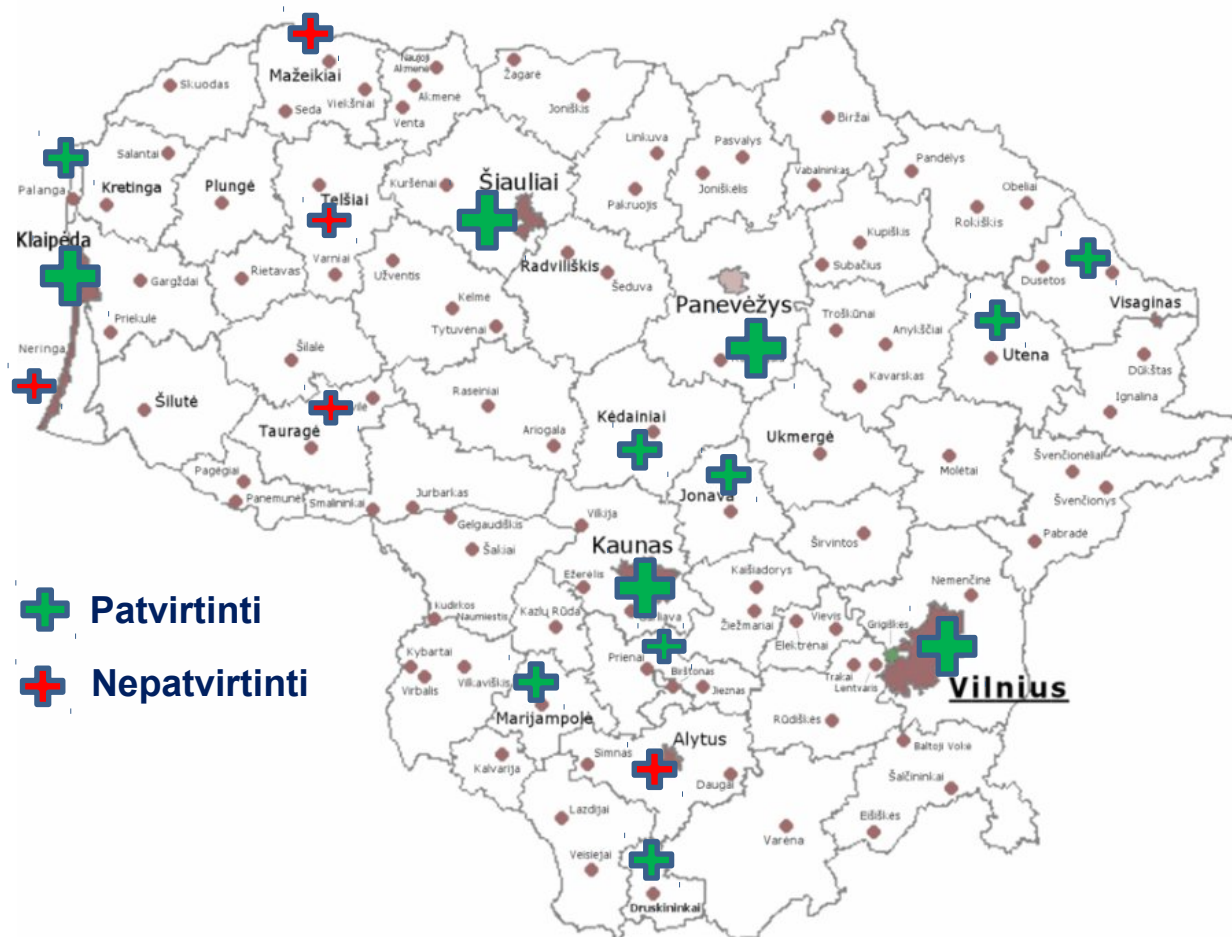
DJMP komisija derina iki protokolinio pritarimo teikti savivaldybės tarybai tvirtinti DJMP.

Savivaldybės taryba patvirtina DJMP tarybos sprendimu.

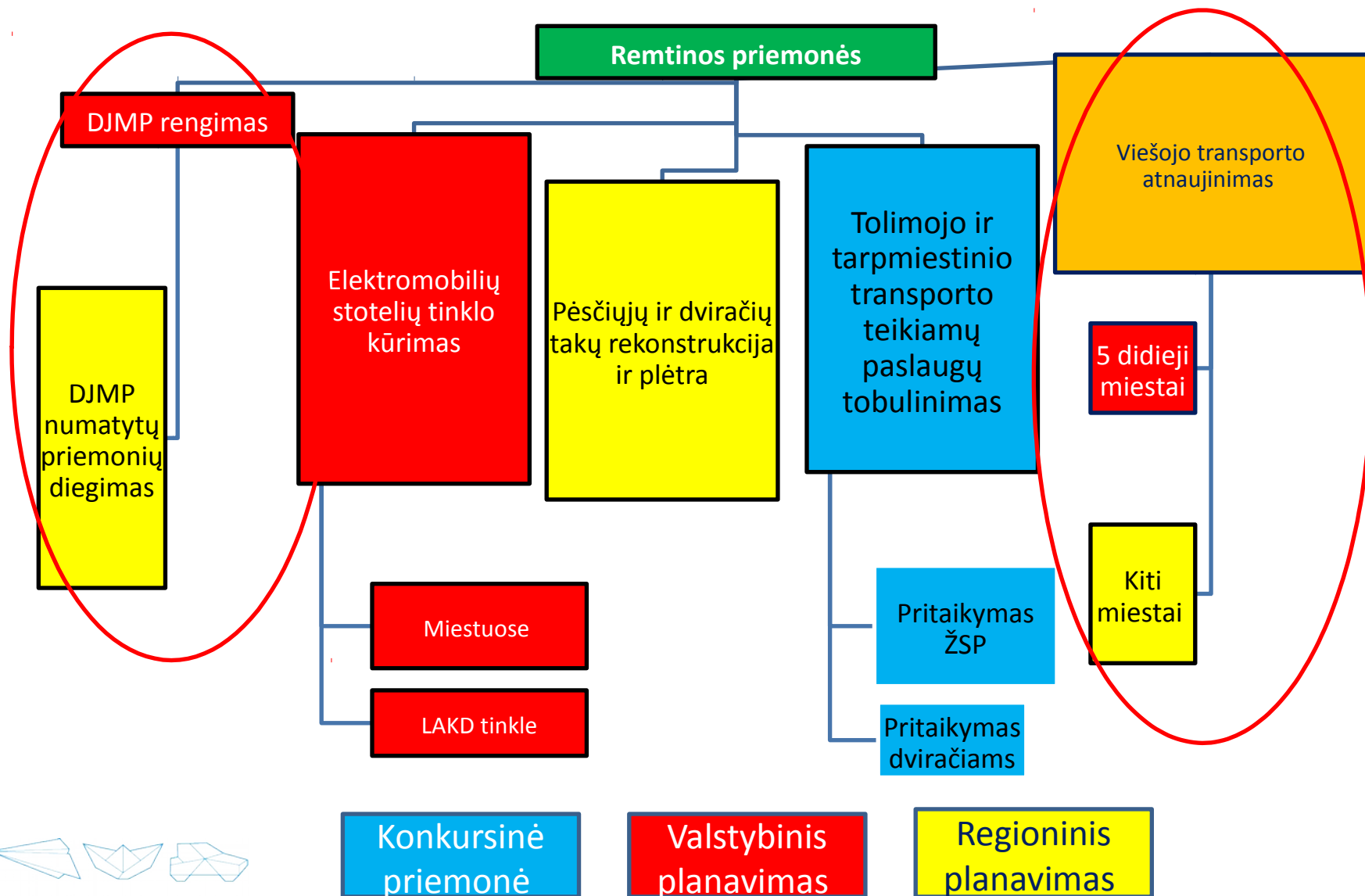
Kartą per metus (iki 2020 m.) kviečiamas pasitarimas dėl DJMP įgyvendinimo stebėsenos. Pasitarime dalyvauja DJMP komiteto ir DJMP komisijos nariai.

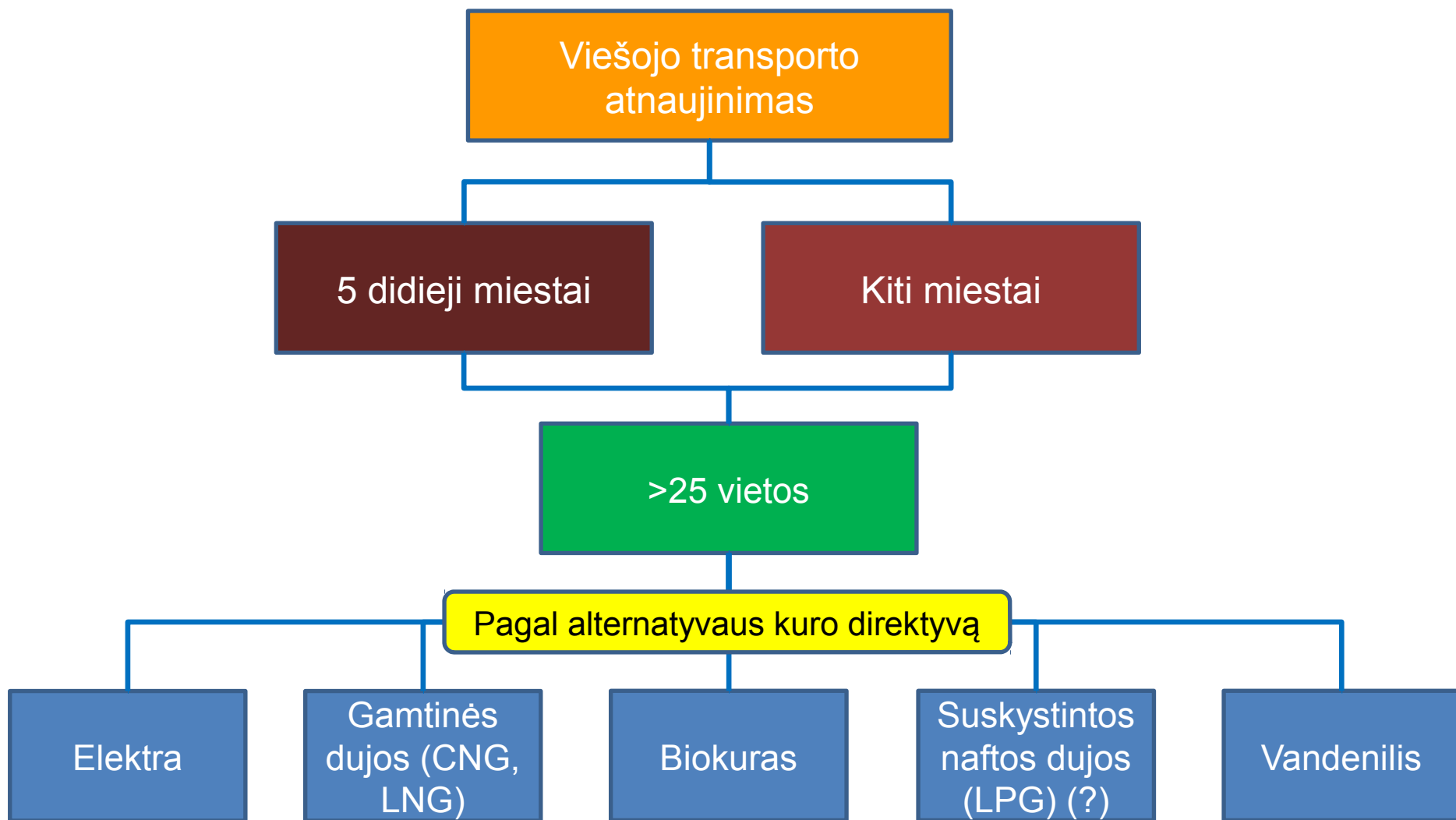
DJMP APIMTIS IR DABARTINĖ SITUACIJA

ES PARAMA 2014-2020: 4.5.1. UŽDAVINYS (DARNUS JUDUMAS)

VIEŠOJO TRANSPORTO ATNAUJINIMAS

VIETINIO SUSISIEKIMO VIEŠOJO TRANSPORTO PRIEMONIŲ PARKO ATNAUJINIMAS (IŠSKYRUS 5 DIDŽIUOSIUS MIESTUS)

- Vilniaus regionas – **2,556** mln. eur
- Kauno regionas – **2,743** mln eur.
- Klaipėdos regionas – **1,494** mln eur.
- Šiaulių regionas – **1,396** mln eur.
- Panevėžio regionas – **1,066** mln eur.
- Alytaus regionas – **1,263** mln eur.
- Marijampolės regionas – **1,104** mln eur.
- Utenos regionas – **1,013** mln eur.
- Telšių regionas – **1,166** mln eur.
- Tauragės regionas – **0,679** mln eur.

ES PARAMA 2014-2020: REMTINOS DJMP VEIKLOS

Pagal parengto DJMP veiksmų planą (viso skiriama **29,5 MLN. EUR ES** paramos. Likusi dalis – savivaldybių bendrafinansavimas

1. ITS diegimas didinant VT efektyvumą

- VT pirmumo sistemos;
- e.Bilieto sistemos;
- Multimodalinis maršrutų planavimas;
- VT sklaida ir informavimas,
- Kt.

2. Infrastruktūros pritaikymas VT poreikiams

- BRT sistemos;
- Kontaktinis tinklas, e.busų įkrovimo infrastruktūra;
- A juostos;
- Stotelės, įvažos.

3. Infrastruktūros pritaikymas ŽSP

- Gatvių, šaligatvių, paviljonų tobulinimas ŽSP;
- Universalus dizaino principų diegimas;
- Lyninio transporto diegimas.

4. VT ir PT sąveikos sistemos

- Park and Ride;
- Bike andRide;
- Bike Sharing sistemų diegimas/plėtra.

5. Transporto priemonių pritaikymas ŽSP

- Miesto VT priemonių pritaikymas ŽSP;
- Priemiestinių VT priemonių pritaikymas ŽSP.

Transporto saugumo didinimas

- Stebėjimo įranga terminaluose ir transporto priemonėse;
- Mokyklinių autobusų saugumas (alkolock ir pan.)

- **Vilniaus regionas – 8,263 mln. eur**
- **Kauno regionas – 5,837 mln eur.**
- **Klaipėdos regionas – 3,365 mln eur.**
- **Šiaulių regionas – 2,846 mln eur.**
- **Panevėžio regionas – 2,363 mln eur.**
- **Alytaus regionas – 1,398 mln eur.**
- **Marijampolės regionas – 1,472 mln eur.**
- **Utenos regionas – 1,467 mln eur.**
- **Telšių regionas – 1,444 mln eur.**
- **Tauragės regionas – 1,086 mln eur.**

TRUMPA REZIUMĖ

- Miesto judumo įpročius turėtų pakeisti sistemingas planavimas pasirengiant DJMP didesniesiems Lietuvos miestams;
- DJMP leis **stabdyti padriką miestų plėtrą**, ypač neplaningą plėtimąsi į priemiesčius, trikdančią efektyvios viešojo transporto sistemos veikimą mieste;
- Būtina **mažinti priklausomybę nuo kelionių automobiliais** (I vieta ES, EUROSTAT), automobilių 1000 gyv. skaičių (2-4 vieta ES) bei taikyti ne tik „kietąsias“ priemones, bet ir sparčiau **diegti „minkštąsias priemones“**, **skatinti VT ir dviračius**;
- DJMP siekia mažinti neigiamą transporto poveikį aplinkai, **užtikrinant darnesnį erdvinį planavimą** ir **planingą transporto sistemos vystymą**, leidžiantį **keisti judumo įpročius**;
- Susisiekimo ministerija sudarys sąlygas DJMP finansavimui teikiant paraiškas visiems miestams, **tačiau prioritetas teikiamas turintiems > 25 k gyventojų ir kurortams**.
- **2015 m. gruodžio 9 d.** Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos, kartu su Nyderlandų Karalystės ambasada, organizuojamas **seminaras darnaus judumo klausimais**. Seminaras vyks Kelių transporto ir tyrimo institute, Kaune.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SUSISIEKIMO MINISTERIJA

AČIŪ UŽ DĖMESĮ!

**Daugiau informacijos:
www.sumin.lt,
grazvydas.jakubauskas@sumin.lt**

